



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی زابل

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی

**فرم طرح درس روزانه**

|                                       |                                         |                               |
|---------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------|
| دانشکده: پیراپزشکی                    | نام مدرس: آزاده حیدری                   | رتبه علمی: مربی               |
| نام درس: بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی   | کد درس: ۱۵                              | نوع درس (تئوری / عملی): تئوری |
| رشته تحصیلی فراگیران: علوم آزمایشگاهی | مقطع تحصیلی فراگیران: کارشناسی ناپیوسته | میزان ساعت: ۳۴                |
|                                       |                                         | نیمسال ارائه درس: اول ۱۳۹۸    |

\*موارد مدنظر ارزشیابی:

حضور فعال در کلاس  سئوالات کلاسی  امتحان میان ترم  پروژه درسی  کنفرانس - ترجمه  فعالیت علمی و گزارش کار  امتحان پایان نیمسال  سایر

\*منابع درسی مورد استفاده:

- ۱- مرجع رسمی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به سرپرستی دکتر پروین باری. مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران. چاپ اول، انتشارات گپ، ۱۳۹۳.
- ۲- ک پارک. چهارجلد درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی. ترجمه رفائی شیرپاک خسرو. چاپ اول، انتشارات ایلیا، ۱۳۸۲. با تاکید بر جلد اول و چهارم.
- ۳- لئون گوردیس. اصول اپیدمیولوژی. ترجمه صباغیان حسین، هلاکویی کورش. چاپ اول (ویرایش چهارم)، انتشارات گپ، ۱۳۸۹.
- ۴- حیدری غلام حسن. بهداشت در هزاره سوم. چاپ اول، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۱.
- ۵- محسنی منوچهر. مبانی آموزش بهداشت. چاپ سوم، انتشارات طهوری، ۱۳۸۲.
- ۶- راهنمای ایمنسازی کشوری آخرین چاپ.
- ۷- اردکانی محمدرضا اکولوژی انسانی. انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۸۹.
- ۸- صفاری محسن، شجاعی زاده داوود. اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت. چاپ اول، انتشارات سمات. ۱۳۸۷.

آشنایی با بهداشت عمومی، آموزش بهداشت و اپیدمیولوژی و نحوه پیشگیری و برخورد با بیماریهای واگیر عفونی شایع در ایران و سایر موضوعات مرتبط با درس

| شماره جلسه | اهداف اختصاصی (رئوس مطالب همان جلسه)                               | اهداف ویژه رفتاری همان جلسه (دانشجو پس از ارائه درس قادر خواهد بود)                                                                                                                                                                                                                                                     | حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش (شناختی، روان حرکتی، عاطفی) | روش های یاددهی- یادگیری     | مواد و وسایل آموزشی    | تکالیف دانشجو        |
|------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------|----------------------|
| ۱          | معرفی درس، تعریف بهداشت عمومی و فردی، آموزش بهداشت، سلامت و بیماری | ۱- مقدمه ای از درس و کلیاتی از آن را توضیح دهد<br>۲- بهداشت عمومی و فردی را تعریف نماید<br>۳- وظایف بهداشت عمومی را نام ببرد<br>۴- سلامتی و بیماری را تعریف نماید<br>۵- فلسفه و هدف آموزش بهداشت را توضیح دهد<br>۶- تعاریف آموزش بهداشت را بداند و شرح دهد<br>۷- اهداف آموزش بهداشت را نام برده و انواع آنرا توضیح دهد. | شناختی سطح اول و دوم                                       | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | پروژکتور، مازیک و تخته | حضور در کلاس         |
| ۲          | تاریخچه و تعاریف و دامنه اپیدمیولوژی                               | ۱- تاریخچه ای از فعالیت های علم اپیدمیولوژی را توضیح دهد<br>۲- تعاریف لغوی و مفهومی اپیدمیولوژی را توضیح دهد                                                                                                                                                                                                            | شناختی سطح اول و دوم                                       | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | پروژکتور، مازیک و تخته | مطالعه و شرکت در بحث |

|                             |                        |                             |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                               |   |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---|
|                             |                        |                             |                      | <p>۳- اهداف اپیدمیولوژی را بیان نماید</p> <p>۴- دامنه کاربرد فعالیت های اپیدمیولوژی را نام ببرد</p>                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |   |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- مدل های بیماری را نام برده و هر کدام را شرح دهد (مدل های زنجیره عفونت، مثلث اپیدمیولوژیک، زنجیره علیت، چرخ)</p>                                                                                                                                                                                                               | مفاهیم و مدل های بیماری در اپیدمیولوژی        | ۳ |
| کوئیز، مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- انواع مطالعات اپیدمیولوژی و زیر شاخه های هر کدام را نام ببرد</p>                                                                                                                                                                                                                                                              | آشنایی مقدماتی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی | ۴ |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- اپیدمیولوژی توصیفی را تعریف و روش های اجرایی آن را شرح دهد</p> <p>۲- آشنایی با مطالعات case report, case series</p>                                                                                                                                                                                                           | اپیدمیولوژی توصیفی                            | ۵ |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- اپیدمیولوژی تحلیلی را شرح دهد (سطح دوم شناختی)</p> <p>۲- انواع مطالعات تحلیلی را نام برده و توضیح دهد</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- مطالعات اکولوژیک یا بوم شناختی</li> <li>- مطالعات مقطعی</li> <li>- مطالعات مورد-شاهدی</li> <li>- مطالعات آینده نگر</li> <li>- مطالعات هم گروهی</li> </ul> <p>گذشته نگر</p> | اپیدمیولوژی تحلیلی                            | ۶ |

|                             |                        |                             |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                               |   |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | ۱- مطالعات تجربی و انواع آنرا توضیح دهد<br>- کار آزمایی بالینی<br>- شاهددار تصادفی شده<br>- کار آزمایی محلی<br>- کار آزمایی اجتماعی                                                                                                                                                             | اپیدمیولوژی تجربی                                                                             | ۷ |
| کوئیز، مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | ۱- مراحل سیر بیماری را شرح دهد<br>۲- سطوح پیشگیری بیماری را نام برده و توضیح دهد<br>- سطح ابتدایی<br>- سطح اول<br>- سطح دوم<br>- سطح سوم<br>۳- اصطلاحات و واژه های متداول در اپیدمیولوژی را تعریف نماید<br>- عفونت<br>- آلودگی<br>- آلاینده<br>- آرایش<br>- میزبان<br>- قرنطینه<br>- ایزولاسیون | موازین کنترل و پیشگیری از بیماریها و سطوح پیشگیری ، اصطلاحات و واژه های متداول در اپیدمیولوژی | ۸ |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | - بیماری عفونی<br>- همه گیری                                                                                                                                                                                                                                                                    | ادامه اصطلاحات و واژه های متداول در اپیدمیولوژی                                               | ۹ |

|                             |                        |                             |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                          |    |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----|
|                             |                        |                             |                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- بیماری بومی (اندمیک)</li> <li>- تک گیر</li> <li>- پاندمیک</li> <li>- خارجی</li> <li>- زئونوز ها</li> <li>- اپیزوتیک</li> <li>- انزوتیک</li> <li>- اپورنیتیک</li> <li>- عفونت های بیمارستانی</li> <li>- عفونت های فرصت طلب</li> <li>- بیماریهای ناشی از</li> <li>- دخالت پزشک</li> <li>- ریشه کنی بیماری</li> <li>- حذف بیماری</li> <li>- منبع و مخزن بیماری</li> <li>- حامل بیماری و انواع آن</li> <li>- دوره کمون و دوره</li> <li>- نهفتگی</li> <li>- ایمنی گروهی</li> </ul> |                                          |    |
| کوئیز، مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <ul style="list-style-type: none"> <li>- اصول کلی پیشگیری و کنترل بیماریها را توضیح دهد</li> <li>- کنترل منبع و مخزن بیماری</li> <li>- قطع زنجیره انتقال</li> <li>- میزبان حساس</li> <li>- اصول کلی پیشگیری و</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیردار عفونی | ۱۰ |

|                      |                        |                             |                      |                                                                                                                                                           |                                          |    |
|----------------------|------------------------|-----------------------------|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----|
|                      |                        |                             |                      | کنترل بیماریهای واگیر<br>زیر را توضیح دهد<br>- سرخک<br>- سرخجه<br>- اوریون<br>- دیفتری<br>- سیاه سرفه<br>- کزاز<br>- فلج اطفال                            |                                          |    |
| مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | - اصول کلی پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر<br>زیر را توضیح دهد<br>- سل<br>- ایدز<br>- انواع هپاتیت<br>- مالاریا                                           | پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیردار عفونی | ۱۱ |
| مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | - اصول کلی پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر<br>زیر را توضیح دهد<br>- بیماریهای اسهالی<br>- آسکاریازس<br>- لیشمانیازیس<br>- سیاه زخم<br>- بروسلوز<br>- هاری | پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیردار عفونی | ۱۲ |
| مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث ، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | ۱- گروههای سنی را تعریف نماید                                                                                                                             | واکسیناسیون                              | ۱۳ |

|  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  |  |  | <p>۲- مشخصات سرسوزن مورد استفاده در واکسیناسیون را توضیح دهد</p> <p>۳- بیماریها، علایم اختصاری و ماهیت و محل نگهداری واکسن ها را نام ببرد</p> <p>۴- برنامه ایمن سازی کودکان را با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور توضیح دهد</p> <p>۵- جدول ایمنسازی اشخاصی که به موقع برای دریافت واکسن مراجعه نکرده اند را توضیح دهد</p> <p>۶- ایمن سازی واکسن دوگانه ویژه بزرگسالان زنان سنین باروری ، زنان باردار و بزرگسالان را توضیح دهد</p> <p>۷- ایمن سازی علیه هیپاتیت B برای گروههای پرخطر را نام ببرد</p> <p>۸- نکات مهم ایمن سازی برای هر کدام از واکسن ها را به تفکیک شرح دهد.</p> <p>۹- ایمنسازی علیه هاری، مننژیت و آنفلوآنزا را شرح دهد</p> |  |
|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                             |                        |                            |                      |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                     |    |
|-----------------------------|------------------------|----------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----|
| کوئیز، مطالعه و شرکت در بحث | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- نقش آزمایشگاه در غربالگری و تشخیص بیماریهای واگیردار را توضیح دهد</p> <p>۲- مسمومیت غذایی را تعریف نماید</p> <p>۳- انواع مسمومیت های غذایی را نام برده و توضیح دهد</p> <p>۴- اصول پیشگیری و کنترل مسمومیتهای غذایی را توضیح دهد</p> | نقش آزمایشگاه در غربالگری و تشخیص بیماریهای واگیردار، مسمومیت غذایی | ۱۴ |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- علم اکولوژی و اکولوژی انسانی را تعریف نماید</p> <p>۲- مباحث موجود در اکولوژی انسانی را توضیح دهد</p>                                                                                                                                | اکولوژی انسانی                                                      | ۱۵ |
| مطالعه و شرکت در بحث        | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | <p>۱- کلیات بهداشت محیط را توضیح دهد</p> <p>۲- مفاهیم مربوط به بهداشت آب را توضیح دهد</p> <p>۳- مفاهیم مربوط به بهداشت هوا را توضیح دهد</p> <p>۴- مفاهیم و اهداف مربوط به بهداشت کار و محیط کار را توضیح دهد</p>                          | بهداشت محیط، بهداشت کار                                             | ۱۶ |



|                               |                        |                            |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                         |    |
|-------------------------------|------------------------|----------------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----|
| کوئیز، مطالعه و شرکت در بحث   | پروژکتور، مازیک و تخته | سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ | شناختی سطح اول و دوم | ۱- سیستم های ارائه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران را توضیح دهد<br>۲- سطوح ارائه خدمات را توضیح دهد<br>۳- سازمان های ملی و بین المللی که بطور مستقیم یا غیر مستقیم در امر بهداشت و درمان دخیل اند نام برده و کارکردشان را توضیح دهد.<br>۴- برنامه ریزی را تعریف نموده و مراحل آنرا نام ببرد و شرح دهد | نظام ها و سازمان های ملی و بین المللی عرضه کننده خدمات بهداشتی و درمانی | ۱۷ |
| شرکت در جلسه امتحان پایان ترم | امتحان پایان ترم       |                            |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ۱۸                                                                      |    |

